

**Fondul *Comitetul Central al Partidului Comunist Român*
(1921-1949). Secția Relații Externe**

Drd. CONSTANTIN MORARU

Comitetul Central al Partidului Comunist Român, ca structură organizatorică, a fost împărțit în mai multe secții, care se ocupau „cu selecționarea și repartizarea cadrelor, cât și cu controlul executării hotărârilor partidului și guvernului în domeniul lor de activitate” – conform Regulamentului de funcționare a C.C. al P.C.R.

Secția Relații Externe a făcut parte din aparatul C.C. al P.C.R. Documentele emanate de la acest compartiment și care se constituie ca parte structurală a fondului C.C. al P.C.R. reprezintă genuri de documente importante, începând cu hotărâri, decizii, decrete, stenograme, procese-verbale, rapoarte, note informative, referate, scrisori, publicații străine ce privesc probleme de ordin extern ale statului și ale partidului.

În urma ordonării structural-cronologice a unităților arhivistice, s-a constatat că o parte au antetul Secției Relații Externe, iar o altă parte, neavând mențiunea Relații Externe, dar cuprinzând probleme de politică internațională, au fost ordonate, conform principiului arhivistic structural-cronologic, la Secția Relații Externe.

Respectându-se modul de prelucrare al creatorului, conform art.10 din Normele Tehnice, am menținut ordonarea alfabetică, pe țări, și cronologic a acelei părți considerată de creator ca parte distinctă de problemele Secției Relații Externe, apărând astfel, în cadrul aceleiași secții, o ordonare structural-cronologică și una alfabetică.

Unitățile arhivistice ale părții structurale Secția Relații Externe sunt create între anii 1921-1965.

În conformitate cu Legea 16/1996 a Arhivelor Naționale – Anexa 6 – documentele de politică externă pot fi date în cercetare după 50 de ani de la crearea lor.

Respectându-se cadrul legal, s-a convenit la întocmirea unui prim inventar, care să cuprindă unitățile arhivistice create în perioada 1921-1949, urmând ca în fiecare an să apară, pentru cercetare, un nou inventar, pentru anul ce urmează.

Pentru perioada 1921-1952, s-au inventariat 887 u.a., inventarul aflat din 1999 la Sala de studiu a Arhivelor Naționale conținând 769 u.a., corespunzător intervalului 1921-1949. Cantitatea în m.l. este următoarea: 5,60 m.l., pentru anii 1921-1949, și 6,45 m.l., pentru 1921-1952.

Cotarea unităților arhivistice a fost notată începând cu 1 în cadrul fiecărui an.

Pe parcursul ordonării unităților arhivistice, au fost depistate documente privind funcționarea Secției Relații Externe – atribuții și structură.

Conform acestora, Secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. a informat conducerea partidului asupra activității partidelor frățești, a controlat aplicarea hotărârilor C.C. al P.M.R. în domeniul popularizării R.P.R. în afara granițelor țării, științei și culturii.

Secția s-a ocupat cu selecționarea, verificarea și repartizarea cadrelor pentru Ministerul Afacerilor Externe. De asemenea, a verificat cadrele propuse de Ministerul Forțelor Armate și Ministerul Comerțului Exterior pentru misiunile din străinătate.

Secția Relații Externe a C.C. al P.M.R. supunea spre aprobarea Comitetului Central proiectele de mesaje și saluturi adresate partidelor frățești, precum și organizarea primirii membrilor partidelor frățești care vin în țara noastră ca oaspeți ai C.C. al P.M.R., în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe.

Ea a editat, lunar, „Buletinul Extern al C.C. al P.M.R.”, pe baza unei tematici aprobate de Comitetul Central al P.M.R., și a asigurat difuzarea lui.

De asemenea, Secția Relații Externe avea în sarcină să înainteze Comitetului Central propuneri privitoare la necesitatea participării R.P.R. la diferite manifestări culturale internaționale și să controleze felul în care sunt instruite delegațiile care pleacă în străinătate, pe linie culturală sau a organizațiilor de masă.

Secția Relații Externe a controlat felul cum se desfășoară activitatea politică a studenților și a aspiranților veniți din U.R.S.S. și țările de „democrație populară”, precum și verificarea studenților, aspiranților și specialiștilor români propuși pentru plecarea în U.R.S.S. și în țările de „democrație populară”.

Ea se ocupă de organizarea și îndrumarea vieții de partid a membrilor de partid de la oficiile diplomatice și agențiile economice din afara granițelor țării.

Avea următoarele sectoare:

- a. Sectorul Documentare U.R.S.S. și traduceri;
- b. Sectorul Relații cu partidele frățești din țările de democrație populară;
- c. Sectorul Relații cu partidele frățești din țările capitaliste și coloniale;
- d. Sectorul care selecționează și verifică cadrele Ministerului Afacerilor Externe pentru exterior, îndrumă viața de partid de la oficiile diplomatice din exterior și recrutează, verifică și repartizează personalul necesar la obiectivele speciale;
- e. Sectorul care se ocupă cu emigranții revoluționari.

În ceea ce privește Comerțul Exterior, documentele privind activitatea Ministerului Comerțului Exterior și problemele economice, tratate, acorduri, deoarece priveau probleme strict economice, în afara cazurilor când se încheia un acord la nivel de stat, au fost ordonate la Secția Economică – o altă parte structurală a C.C. al P.C.R.

Secția Relații Externe, în vederea îndeplinirii sarcinilor care-i reveneau, colabora cu: Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Comerțului Exterior, Institutul Român pentru Relații Culturale cu Străinătatea, Editura în limbi străine, precum și cu organizațiile de masă care aveau legături internaționale: A.R.L.U.S. (Asociația Română de Legături cu Uniunea Sovietică), C.C.S. (Consiliul Central al Sindicatelor), U.T.M. (Uniunea Tineretului Muncitor), C.F.D. (Comitetul Femeilor Democrate), Crucea Roșie, Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii, și controla aplicarea „directivelor” C.C. al P.M.R., în activitatea internațională a acestor organizații.

Documentele cuprinse în inventar sunt, în cea mai mare parte, originale, cu o valoare documentar-istorică deosebită.

Anii extremi: 1921-1949, u.a.: 769.